

İki Sultan, St. Francis, Fransiskanlar ve Bir Arada Yaşama Sorunu

Cengiz BATUK*

Atıf/©: Batuk, Cengiz (2009). İki Sultan St. Francis, Fransiskanlar ve Bir Arada Yaşama Sorunu, Milet ve Nihal, 6 (2), 199-231.

Özet: Bu makalede farklılıkları ortadan kaldırmadan, herkesin kendisi olarak kaldığı bir ortamda bir arada yaşamının mümkün olup olmadığı İslam tarihinden iki örnekle tartışılacaktır. Bunlardan ilkinde Eyyubi hanedanından Mısır sultanı el-Kamil'in Assisili Francis'le yaptığı görüşme ikincisinde de Fatih Sultan Mehmet'in Bosnalı Fransiskanlarla karşılaşması ve onlara verdiği ferman incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Fatih, el-Kamil, Assisili Francis, Fransiskanlar, dinlerarası diyalog, bir arada yaşama.

Giriş

% ý ± " ¶ ± ¶ ¶ 2 ± µ ¶ ¶ ç ± § ± ° ± ç § ± a " - ¶ ± ¥ manizm de § Å « 2- ° ± ® ½" µ " , ¼ ± § ± ¥ , " ® - ¶ . - 3 - " . - µ - 3 ® " ± § - ¶ ± ± " . . - ® - " µ - « ± 3 - ¶ « 2 - ° . . µ I µ ± " Ü - ± I µ ± ¶ ¶ ç ½ - « - - ± - ¼ - " « " µ ® " ¶ - ± ® " ± § - ç µ ® ç ± ç ° - - " . - ± - ¶ " 1 ° " ¶ gere® Í " ± - ± ± µ ® ± ¶ ¶ ç ± ± ¶ ¶ ç Ü ç ± ± µ ± ® - ® " § " ± - -

* , µ § . 2 Í . µ " ž † X - ± « - ¼ ± . I ± ® - . " ¶ - , - ± - [cengiz.batuk@omu.edu.tr].

α - . 2 - α ± ¼α § α ½" μ - ± § " ¶ α § " | " ¥ - μ Ç
 . 2 3 μ α ® 3 α μ í α ¶ Ç ± α - ± § - μ ^a " § - ° , ^a ± ^a " ° - μ - Ü - ^a - ¥ - ¥ - μ . α ® Ç ° ¼α³ Ç - α μ - α - ± ¶ α ± - " . - ° " ¼" í α - Ç Ç - ° α ® . α 1 " α μ ® - Ç § - α μ Ç ± ¥ - μ α μ α § α ¼α α ° α - α μ Ç ¶ 2e-μ , ± , . α ¶ - ° " ¼" í α - Ç Ç - ° α ® . α § Ç μ / " ± " - 2 - α μ α © - ® " - " μ - ± " ¥ α ® Ç - § Ç Ü Ç ± § α © α μ § - Ü " μ " ± ® 1 ¼α μ ^a Ç - α μ Ç 1 " « α ¼α . α ¥ α ® Ç - α μ Ç ¶ . α . ® - ± α ± í ¶ α - © α μ ® - Ç - Ç ® - α μ Ç ± α . α « α ° - ^a ý ¶ ¥ - μ α μ α § α ¼α α ± α ¥ - - μ α ° α X ¶ mē α ° fi Ç μ - ¶ ® À ± ¶ « - 3 2 - ° α § Ç Ü Ç ¶ μ " | "

! α ¶ Ç - ¥ - μ § ± ¼¶ . § μ § ¼α - ½ ° α ¶ " μ ® " ¶ - ± α § ± § Ü 1 " α ¼ ± Ç " ® - " § " - ± α ± § Ç Ü Ç ¥ α § α - " . α § Ç ± α « " μ ® " ¶ - ± . " ® μ " ± ® 1 " . " ® ° Ç fi " μ ® " ¶ - ± α ¼ ± Ç " ¼" - ± α ± § Ç Ü Ç 1 " © α § Ç Ü Ç . ° ý ® - ® - " μ μ ± - § ¥ - Ü - ¥ - μ § ± ¼α § ± ¼α ° Ç § Ç μ

í α μ ® - Ç - Ç ® - α μ Ç 2 μ . α § α ± ® α - § Ç μ ° α § α ± § ¼α α ° α ® ° ° ® ± 2 - α ° α ½ ° Ç fi ± ± ^a - © α μ ® - ¶ α α § " " § " ¥ - - μ ¶ - ± - ½ X ¶ 1 - í μ " α - ± § " § - miye evet ama ° - ± α μ " ¼" « α ¼Ç μ ° Ç , α § α í μ α ± ž ¶ - ° α ± - α μ ¥ , - ® " § " ¼α α ¼α ¥ e- - μ α ° α ° " ½ - " μ ¼α § α 3 " í " ¼" " ¶ 2 ® α Ü α í Ç ® α ° α ½ - α Ü ± ¶ - ½ - ± ¥ " - μ " § - Ü - ± - ½ ¶ Ç ± Ç μ z- α μ - í - ± ^a μ - ® α ± - α ° Ç ½ α ° - ° , ¶ 2 μ , - α μ Ç 1 " ý μ ° ° ® ± ° - ½ ¥ , μ α § α ý . " ® - ± " i- ® " ± § - ¶ - " . - μ ° " § " ± ¼α α ° α α ± ¶ Ç . α ± Ç ° α ® 2 ± , - ® - ý μ ± " ® 1 " μ ° " ® - ¶ - ¼² μ . ½ è - μ - ¶ - ® ± - ½ - ± ® α μ © α ® © ¼ē - α μ © ± ¶ α ± - - ^a α - " 1 " " . ° " ¼" ^a - " ± fi α í - Ç 2 μ § , - α μ Ç ± Ç ne - í - ± § " § α 2 ± , ± - α ¶ α 1 α í α § Ç μ Ç ± Ç ± - í - ± § " . " § - ± - " μ α μ α ¶ ¶ Ç § - ¼α - 2 ^a . 2 3 - α ± . Ç - α μ Ç ± Ç ± . " § - " ± ¥ - μ " ¼^a ý μ ^a " μ í " ® - " . -Sultan- el- ž Ç ¶ Ç μ t α ° § - μ , - Ü " μ - - ¶ " " μ . α í α Ü Ç ± " ± 2 μ ^a

1 μ ± ± ¶ → ¶ ® ± ± μ ý · ® ± ± 1 μ ± ± ¥ ± ± | "

Fatih Sultan Mehmet tir.

-I- Assisili Francis ve Sultan el -Malik

& α 1 α ° " ¼ § § ± ç ± § ± ç ¼ ± ç ± , 2 Ü , ¼ , t- → ¶ . → ± α " ° " ® → í → ± § → ± ¶ → ¼ α ¶ " . 1 " ¼ 2 ® ¶ , " , ® 3 ¶ . α μ → « → ± " ± , ½ , ± ¶ μ ± ¶ α 1 α → α μ ç ± § ± ± ¥ → ¶ α 1 , ± ± ± ® → → α ¼ ± ç ° α ¶ ± ç ± " . μ α © ç ± § ± .

½" μ " ¥ → μ **ilir mi? Bir araya gelseler** bile her an birbirini

ý - § μ ° " ® ½" μ " " " μ → . " . → ® . " ¥ " ® " ¼ ± ± « , ½ , μ , ¥ → μ . α μ . ç ° α 1 " § → ¼ α - 2 a ± " ® α § § α . α μ → « → ± « " ° " ± → a → ± í § → ® ® α . í

hem § " § → ± " μ α μ ¶ ¶ ç § → ¼ α - 2 a . 2 e ± - α ± . ç - α μ μ → ± § " ± ® α ¥ , " § → ± " ± 1 " ¥ , a ± ® . 2 3 - α ± . ¥ , " . ° α a " μ í " ® " → μ X ± ± ± | ç , Ü μ , ± α ¶ 2 ¶ " μ 1 " . → ± → μ " § § " § " ± ¥ → μ ± ± - α ° § α X ¶ - α °

Ethem a → ¥ → . α | ç . α « . ç . " μ ® " § " ± . ¶ ¶ → ¶ → →

ž ç ¶ ç μ ¶ , - **Malik Muhammed el-Kamil (1180-1238)**

¥ α μ ç ç § 2 ¶ . , Ü , 1 " → ± ± ± | ç ® 2 n , ° α ® ½ da Dimyatta bir araya gelirler.

→ ° ¼ α . 2 . α μ → « . " , fi α ¶ . ° ç α ¶ ç μ § α . . α ç μ ± α ç § ç μ 1 " μ § → ® " μ → 2 ± | α ½ α ¼ → α . α ® α μ ç ± " « μ → α

Bu iki ° . " 1 α § ¼ ç ç ± ¥ → μ í α § ç μ § α ¼ α 3 . ç Ü ç a ý μ " . ® → § 2 Ü , μ α | α ® ° 1 ® A ± ý ± § ± ± ç ± ± o- → í " μ → § " ± , . - α ± - α μ ç ± ° . « . " 1 α ¶ ç ± ± § , ± ± α ° " a @ y α μ ± ç ± " § " ©

" ¶ ± α ¶ ç ± § α . α μ α © - α μ ç ± ¥ → μ ¥ → μ " μ → ± " a ý μ " ¼ α § α α ¼ α ® . α § , μ ° α " ® → " " μ → ± α § " ± ® → - ± § α μ 3 " ® í 2 ® " ¼ . α μ . ç ° α ® 2 ± , ¶ , 2 - α | α ® . ± 2 ® . α - α μ ç 1 α μ § ç μ fi " µ ç ç ® → ¶ → ¶ § ü , ¶ ± 1 α ¶ ç . α ± α μ α ® § → ¼ α - 2 a - α í ý ½ ° " § ± | " ¶ → ± § " § → μ

1 μ ± ± | → ¶ → ± ¥ , . α 1 μ ç « " μ ± " ® α § α μ . α μ . ç ¼ α § ç μ a α ± ° α ½ ® " ± & , - . α ± de ç ± μ . ç 1 μ ç ¶ 2 § § ¶ , § 2 - ° . . μ fi " μ ± " ® α § ± μ ° ¥ ± μ ç - í α 2 μ ® ¶ ± ½ α . : α . ¶ α « α í - ç - α μ ç § " © α - α μ | α 3 ¶ u ® μ . ° 2 . , ° . ½ α ° α ± ½ α ° α ± ¥ → μ → « α ± " . 2 - α μ α ® § " Ü

① ± § - ② μ § - μ - ¥ - 1 - 2 ± α § ° α ± 2 - ° ,
 † , ③ , ¶ , ½ 2 ± , ± - α - a - - 2 - , ° ¶ , ½ ④ α
 § ¶ - § fl μ - † ⑤ - ¥ - μ α ± - α ° α - ½ α - α)
 § ¶ « α í - ç - α μ α ¥ ç μ α ⑥ α ¶ ç ± ç ± μ 2 - § α
 , ½ , ± ¶ μ ± « α í - ç ⑦ , α . ° α ¶ ç ± ç - 3 ¶ ⑧ μ .
 † α ° - « α ± § α ± ç ± § - Ü - μ ¼ - μ - ¼ - α μ α
 ½ 2 μ § , μ , 1 ° § α § ç § ¶ ¶ | , ¥ α . § α « - í
meýdan vermeden II. Fr § - μ - † ⑨ - ¥ ç μ α ⑩ α μ α ⑪ 2 ± , ± †
 1 α ± ç ± ç α - ° α ¶ ç ± α ± § ± 2 - , μ fe-fl i μ §
 Ü - † | - fi ç μ - ¶ . - ¼ α ± - α μ α ⑫ α μ ç ¥ - § - 2 - ¶ α
 ⑬ μ - μ - † , α § ¼ ¶ § . 1 ⑭ α - ° § - † | - ⑮ - μ - † | - § α - μ
 † α ⑯ ¼ - ± - α ± - α ° α a - μ - Ü - † | - ž ¶ - ° α ± α
 1 - ¶ ç Ü ç ± α ⑰ - α μ - † α - . ° 2 - μ - † - ½ - † 1 -
 ° . ± ¥ , ± - α μ - α ¥ - μ - ⑱ . - ¼ ¼ , ¥ - « α
 & - α « α § § - † - ¼ ¼ , ¥ - ± - † - ¼ - Ü - † - α e - μ § ± μ & ! -
 - ⑲ . - ¥ - μ ⑲ - - Ü - ¶ α « - 3 . - μ X - ° α
 . α μ . ç ° α - α μ ¼ α 3 ° α ⑳ . 3 ¶ **Yine onun bir sufi ol-** ¥ - μ - ¶ -
 § . Ü . 1 - ¼ , ° , α ㉑ . α ¥ - α . ç ± ç ± § α k - ¥ , μ α § α ±
 . - § - μ ¶ ¶ ¶ - ¶ - § μ α ¥ - μ ¶ ½ - § α a ¶ μ , ± - ¶ ± -
 ¼ ý ± ¼ - - a - - 2 - ¶ α a - μ ⑳ / ý μ ° . α
 fi - μ ± - ㉒ α § α μ a ý μ ° - 2 - α Ü α ± ¶ . ¥ - μ °
 ㉓ α μ ç - ç ㉔ - ç í α μ 3 ç ° α « α - † § - ㉕ - ¥ - μ ¼ - μ
 ¥ - μ ¥ α μ ç a § μ μ ° ¶ ¶ - ¶ § - « α - μ « α í - ç
 α . ° α ¶ ç α - ç ± § α § ç μ 1 - ž ¶ - ° α ± - α μ
 1 , ± ° α ㉖ . α § ç μ - α μ , ± § ± - § e - « α í - ç 2
 - † 1 - μ ¶ - ¥ - μ ¶ ç ㉗ α . ç 2 - ° α ¼ α ± § - † §
 ° « - § - Ü - † - « ¼ α § - ° α ¼ α ¶ ¶ - ¶ μ - a - i μ α ± | -

1 i μ μ - § - ž , ± **Malik Muhammad al-Kami** and Saint Francis:
 - † - μ μ - a - 2 - ¶ § - α - 2 a , " *Journal of Islamic Law and* - † a - α .
Culture, Vol. 10, No:3, October 2008, ss.305,307.
 2 **Jonathan Riley-Smith**, *The Oxford History of the Crusades* London-New York:
 Oxford University Press, 1999, s.134; - ý μ ± † (Crusade of Emperor
 Frederick II (1227) *The Crusades An Encyclopedia*. Alan W. Murray (ed.),
 California, ABC-Clío, 2006, c.1, s.315; Carole Hillenbrand, ¼ ¼ ¥ - ¶ ¶
Crusades An Encyclopedia, c.1, s.126; Kenneth M. Setton (ed.), *A History of the*
Crusades, Wisconsin: The University of Wisconsin Press, 1969, c.2, s.455.
 3 Hillenbrand, ¼ ¼ ¥ - § ¶ ¶

dar Ş - ± Ş α μ 1 " . . α ¶ α sahip Osa da Yesmi olarak Me - - Ü "

¶ Ç μ Ç ± ¶ , . . α ± Ç 1 " « α | - Ç - α μ - α d - α μ 3 Ç ° α ® .

° , . α ± Kamil - - ± ± | Ç Ş 2 ¶ . , Ü , ¥ - μ α μ α Ş α ¼ α

2 - ° α - α μ Ç iSdir.® α α Ç - - α ¶ Ş α ± ¥ - μ - ¶ k ± - ± μ " ¶ °

· , μ α ° α « α | - Ç 2 μ S , ¶ , ± , ± ¥ - μ ± " © " μ - Ş - μ

® , ° α ± Ş α " . ° " ® . " Ş - μ 1 " " ± ¼ " . ® - - - ® - -

† α ° - - - ± " ¶ ¶ - ¶ - - - | μ α ± | - ¶ - « - | ¥ - μ , ± 1

° α ® α ° Ç ± α ® α ¥ ± , ± ± - α . . Ç ® - α μ Ç ± Ç | - Ş Ş - ¼ "

¼ ® ¥ - μ - . , © . , μ

Assis- - - | μ α ± | - ¶ - ± - ° α ± ¶ Ç ½ - α la-α 1 α α ½ " S

° α ¼ Ç 1 " - ° α ± ¶ Ç ½ - α μ . α μ α © Ç ± Ş α ± " « - . "

a - ¥ - ý - ° " ¼ - α μ ½ , " . . - Ü - α ± - α . re - Ç μ | μ α

° " ® 1 " - 2 - - α ± μ ¶ α Ç ½ ® α ¥ , ¶ - ° . α ± - Ü - μ α 1 α α ½ " . °

α ° α | Ç ¼ - α S " fi α | - Ç ¶ " © " μ - ± " a - Ş " ± -

" , . μ " ° " μ " a - Ş " ± a " ° - ¼ " ¥ - ± ° " e® - ¶ . " μ ©

° - ¼ " ¥ - ± ° " ¶ - ± " ° α ± - 2 - , μ mezz ve® - ± | α ¥ α

" S . α μ " ° " μ ") , - fi α | α μ Ç α ® & " © " μ - ¶ Ç μ α ¶ Ç ± Ş

α - ° ¼ α . . α ® - , α ° - " . . α « α | - Ç ® α ° 3 Ç ± α a "

α ± - α . . Ç ® - α μ Ç ± α a ý μ " ý ± | " « α | - Ç ® α ° 3 Ç ± Ş

® " ± Ş - ¶ - ± - ± ¥ - μ « " ½ - ° " . 2 - S , Ü , ± , α ± - α . Ç

ta μ . Ç ° α ® 2 ± , - α μ Ç ± Ç ± ¥ α Ç ± Ş α S α ¥ , ® 2 ± ,

· | α ¥ α a " μ | " ® . " ± | μ α ± | - ¶ ¥ , S " ¶ - ¶ ¶ α 1 α

· Ç ¼ ¶ α ± " S " ± Ç ¶ μ α μ - α ž ¶ - ° α ± eý - a " " μ -

¼ " | α ¥ α - Ç ¼ 2 μ † α ° 3 . α ¥ , - , ± Ssohbet ¶ Ç μ α S α

" . . - Ü - 2 ± - α μ α 1 α α ½ - α μ 1 " μ S - Ü - α ± - α . Ç -

α ¶ ® " μ " - μ - ¶ α 1 α . α ± ¶ 2 Ü , α | α ® o-1 " ° 2 μ α

± , ° α - α μ ¼ α 3 ° α ¶ Ç ± α ® α ° 3 ¼ ý Ve " onca | - " μ - -

¼ 2 - , α ¶ ® " μ " - μ - ¶ α 1 α ° α ® . α ± & ± ± ± ¼ α μ ° " ®

S α | α . Ç ° α 2 - ° α ¼ α | α ® ¶ α 2 | 2 ® α μ ½ , - α S Ç

· α μ α © Ç ± Ş α ± " « - . " S - - ° " ° " μ . " ¥ - ¶ - ± " ± α ¶

- α μ | " 1 α 3 - α ± ° α ¼ α ° , « . α | 2 - ° α ® - α ¥ - μ - - ©

¥ α ½ Ç . α μ - « | - - α " μ ± " ¥ , 2 « α Su - ¶ ® ¼ ± ¼ α ¶ Ç S

± | "

dan hareketle- 2 ± , ± « α | - Ç ¶ " © " μ - μ seferleri ® α μ Ç 2 -

3 α ¶ - © - ½ " " . ° " ¼ " | α - Ç . Ç Ü Ç " ® o- - ± S " ¼ 2 μ

± , S α S " μ - ± - - ® - - α μ α . Ç μ ° α - α μ ¼ α 3 α ± † 2 «

Ş .. ¶ . " ® - " ¼ " | " ® ¼ " . " µ - ± | " se onur genel ¼ 2 ® . µ
 2 - α µ α ® « α | - ç - α µ α ° , « α - ñ © ¥ - µ ® 2 ± , ° α
 ¶ α 1 α ç ± ° . - µ § - Ü - ¥ α ½ ç « α ¶ . α ne ® 1 " ¶ 2
dedir.⁴ Ł ž # 2 ° " " " " i µ ± ± | - ¶ - ± , - ° ¼ α . α
 ® 2 ± , ¶ , ± § α ¥ - µ ³ « " 2 - **onu bir paşistç** α ± | α ®
 (¥ α µ ¶) ya l d a « α | - ç ¶ " © " µ " µ - ± - " " " . - µ " ± ¥ -
 § 2 Ü µ , 2 - ° α § ç Ü Ç µ ç Ž ¶ ý ¼ ¶ 2 " µ ¶ " - ¶ " a f i α | - ç ¶ " .
 . α ± ® - α ¶ - ® ¼ α ½ α µ - α µ ç ± i µ ± ± | - ¶ - ± f i α |
 ® α µ ç | ç ® ° α § ç Ü Ç ¶ ± ç ° ¶ µ ± " ¶ . - ç ° " α µ ç - µ Ç § - Ü -
 ± | " " µ - ± ° 2 § " µ ± i µ ± ± ¶ - ¶ ® " ± ¼ α ½ α µ - α µ
 ° α ½ ç α µ α **iseç Francis** | ç ± ž µ ¶ " ° α ± - α µ α X ¶ α ± ç ±
 , - α . ç µ ° α ® - | - ± « α | - ç ¶ " © " µ " µ - ± - ± ¥
 ± § Ü ± 1 " 2 µ - ± ± « α ± ° ç - ¶ " © ® - | - ± , Ü
 ¶ α µ § - ± α - # " " α ° - , ¶ , - **lar.** Nitekim Ş Kardi- § - Ü - ± -
nal, Sultan el- α ° - ñ - ± ¥ α µ ç . ⁸ ® - ñ © - ± - § " µ " §

Ž α ® - ± ý ± | " " - ® " " i µ ± ± | - ¶ - ± ¶ 2 ± µ α ¶ ç ±
 i µ ± ± ¶ - ¶ ® " ± " µ - ± " ± ç ý ± " α - µ α ® - ž ¶ ¼ 2 " ± ° α ± - α
 ° " " µ - 2 ± , ± - ¼ ¼ , ¥ - & ; - ° ý µ ç ° " α µ ½ , ¶ ,
 - § § - α ¶ ç ± ç ý ± " | ç ® α µ ° α ® . α § ç µ a - α ° α ± ½ α
 µ α ¼ α § α « " µ " . - ® ° α µ , 3 - α µ α ® α µ ç § ½ "

olarak - α Ü ç § α ° 2 ¶ ± α ¶ µ ± - Ü - ± § Francis Ken 2 § µ " .
 ° α ± α ¶ . ç µ - α µ ç ± ç ® , - ± ± Francis Ken rahipleri ¥ - " ° - ñ
 ¶ " 1 ® " . ° " " µ - ¶ α 1 α ® 2 ± , ¶ , ± § u - " ± α ½
 ¶ , ± § α | 2 ® © α ½ - α § " µ " | " § " 2 " . ° ¶ , ½ " . ® .

4 Ł Ł « ± " 2 - α ± i µ ± ± | - ¶ The 2 Crusades ¶ ¶ Encyclopedia, Alan V. Murray (ed.), California: ABC-Clío Inc., 2006, s.464; Ł Ł # 2 ° " " " " i µ ± ± | - Crusade (1217- The Crusades An Encyclopedias.430.
 5 Ł α ° " ¶ ž # 2 ° " " " " & . i µ α Medieval Encounters ¶ ¶ - ¶ - ¶ * α (2007) s.279.
 6 ¶ § ° ž f ¶ µ 2 ± ¶ | " - ¶ 2 | © ¶ ¶ ¶ - ¶ ¶ * α ¼ 2 © # " α | " f i - ¶ to Egypt Catholic Historical Review Jul2010, Vol. 96 Issue 3, s.450; Benzer tar- ç ° α - α µ " « µ | - ¶ ± 2 § µ " « α ± " « µ - ¶ . - α ± % " ° " § ½ Logos: A Journal of Catholic Thought & Culture Winter 2010, Vol. 13 Issue 1, ss.16-34.
 7 ¶ ¥ « - - - ! α ¼ α ® " µ , ¶ µ § ") - 2 " " ± | " (± § " µ ¶ . ± § 2 © ž - ¶ ¶ - 2 ± ° 2 International ¶ of Review of Missions Vol. 97 No. 386/387, July/October 2008, s.284.
 8 # µ , - ž 2 ¶ " ¶ ž - ¶ ¶ - 2 ± f i - 3 µ 2 ¥ µ ¥ Common & eal, i µ ± ± | - ¶ September 25, 2009, volume 136, issue 16, s.11.

Ü, μ ° α ® . α Ş ç μ | . " ¼/α ± " S ° α ± - | μ ° α ± | - " μ ç ± S α ± ± ¥
olan ž " ° ç ± fi ç μ - " . - ¼ α ± α fi ç ± ç μ ° " μ α α S α - μ
suz gý μ - " μ - ± - " a ý - " a " - " . Zira hadiseye dair ¼ an- S 2 Ü - " S ç
- α . ç - α μ . α ° α ° " ± « α | - ç ® α ¼ ± α ® - " μ ç ± S α ± a
" - ± S " - " α ° " " 2 ©) ç . μ ¼ α ° 3 | ç ± ± ± | ® - α " μ - ± - " α ± ± - " α
2 - " α μ α ® a " - S - Ü - ± - " 1 " « α | ç ± S ° α ± ½ " μ - ±
" ± S - " " . ° " S - Ü - ± - " α ± - α . ç μ " - " ± α ± a ý μ α | μ
' α ± μ ç ± ç ± " ý ½ ± α ± - α . ° ç - " α ® - ± ¥ - μ ¥ α
yine de metinlerde bu hadiseyi an - α . ç μ ® " ± & , - . α ± ç ± 2 ± ,
Ü ç ¼ - α S - ± S " S - " ± α ç ± a α ½ - " | " fi ç μ ç - " . - ¼ α ± 2
- ç μ

¼ μ ç | α | μ α ± | - " X . α - ¼ α ¼ α S ý ± S ® . " ±
S ý ± ® © α α - " ¼ " - " μ - ± - " ® " " - ± . - " ½ 2 - " α μ α ®
α μ ® α S α ç ± ç a X ý ± 3 S α ± μ ¼ α " ± - α μ S α & " 1 - " - " 1
| α ° - " - " μ S " 1 " ° " ¼ S α ± - α μ S α X " - α ž - α 1 " fi ½
- α μ 1 " μ - μ - " μ fi ç μ - " . - ¼ α ± - ç ® 3 μ 2 3 α a α ± S α
S α 1 μ α ± ç - α μ " μ a - " - " ¼ " ± μ α « - 3 - " μ fi ½ #
« α ® ® ç ± S α 2 - " ± μ ! ½ « k α p α " . - " | " μ " ± " ý ½ - " μ
| α α - " ¼ " - " μ - ± - ± μ α « α . " ç ½ - ç ® S i - Ü , μ ° α " ç
fe Ebu Yakup Yusuf el-ž , " . α ± " ç μ ý ± | " - " ® - " 2 ± - α μ α
1 " X . α - ¼ α ¼ α a " μ - a ý ± S " μ ° " ® - " μ " ,
. ¼ a . - α ± S ç sadece " ç ± p ü S S - ç ° ç - " μ - α k - α ° ç ± α a
. " ¼ S - " % α « - 3 - " μ ® 2 ± , ° α - α μ ç ¼ α « α - " © " ¼
± , " . ± S α - ® ± α " S " μ - " μ Ž α ® - ± μ « - 3 - " μ " fi
- " μ - ± " ® α - S ç ® - α μ ç ¼ " μ S " ± S " 1 α ° " S " μ - " μ
hakaret etmeye de 1 α ° " . ° " - " μ - ½ " μ - ± " α - α - " © " .
μ ç ± ç " ° μ " S " μ & 2 ± , ± S α S α μ α « - 1 3 - " μ - S α °
S μ - μ - " μ fi ç μ - " . - ¼ α ± ® α ¼ ± α ® - α μ S α « α -
2 - ° α - α μ ç ® α μ ç - ç Ü ç ± S α ® α S ç ± n - α μ α 1 " S
- α μ ç ± " α ° ® ¼ ¥ μ ® " ý - " a - . . - " ® - " k - α ± - α . ç
- α μ S α 2 ± - α μ α ý - S μ - ° " S " ± ý ± | " © α ½ - α " fi ç
α ± - α . ç - ° α ® . α S ç μ " μ ® α S α - α μ ç ± ç ± ý - ° «

« a ¥ " μ - a S " . a ¶ " 1 - ± | - - ¥ - μ - « . a " ¥ " μ - ° a S - ° ç
a " μ | " ® . " ® a ¥ S " der.⁹ 2 - S ,

° . ± ¥ , ± - a μ " ¶ ¶ ¶ - ¶ - - i μ a ± | i - ¶ - ± ¶ ¶ ¶
Ü - ¼ " 2 μ a S a ¥ , - , ± ° a S ç Ü ç ± ç ® " ± S - ± | " ,

ž ¶ " ° a ± - a μ a S ý ± ½ a ® a ± a ½ a - ¼ a ± - ¥ a ½ ç 2 - , ° ¶
lar olsa bile- . a ¶ 1 - 3 a " ý . ¶ . - Ü - ° ± - ® . " S - μ ° , ¼ ½ S " ±

° a ° a ° ç ¼ - a © a μ ® - ç - ± a ± | - a μ a ¶ a « - 3 2 - a

« a - - ± S " 2 - a ± . 2 3 - , ° - a μ a ° " ± ¶ , n - - ® - - ±

S - " μ - 2 - a μ a ® ® a - ° a ® ¶ , μ " . - ¼ " S - ¼ a :

S " μ " | " ° a ± - S a μ S ç μ ý ± , " ° ¶ 2 ± a S ý μ t - ° " ¼ " -

- a μ ¥ ¼ ® 2 μ a ± S a fi ç μ - ¶ . - ¼ a ± S ± ¼ a ¼ a

® a ¼ ± a ® - a μ S a S " . a ¼ - ç 2 - a μ a ® « a - . a ¥ - μ a

° ç - ° a ® . fi S ç ¶ ¶ " ± - ± ® a ¼ ± a ® - a μ ç ± ç ± a - " ® . a μ

μ - « - ® a ¼ ± a ® - a μ ç S ± S | a " ¶ ¥ - μ a ± ® ± ¶ a ¼ © a - ç ®

a ý μ ° " ± - ± ¥ - μ - ± | - - S " μ " | " S " ý ± " ° - - ¥

1 " 2 ± S a ± « - | ¶ ý ½ " S - " ° " ° " ¶ - " ° " ¶ " - " ¼ -

a | - " . - μ " ° ® . " S - μ & , - . a ± ç ± . a 1 μ ç ° ,

° a 2 - a μ a ® a ý μ ® . - ° " ¶ , - ¥ - μ - ± ¶ a ± ç ± . " ° "

| a - ç . ç Ü ç " ¼ ¶ a 1 a ç ± ¼ ý ± - " ± S k - μ - | - ¶ -

- a μ ç 2 μ . a S a ± ® a - S ç μ a | a ® a " μ | " ® ¥ - μ ¥

¼ a a ° a ¼ ç ° ° ® ± ® ç - a | a ® ¥ - μ « a μ " ® " . ±

& , - . a ± « a " ® ç ¶ ± S ½ a ® ¥ - a ® 2 ç a | ç ¶ ç ± a μ a Ü " ±

" ¼ a ° a ° ¥ " μ - ± ¼ 2 - , ± S a ± a - . . - Ü - ± - 1 " ¼ a

° a ® - 3 " . ° " ® . " ± ¥ a ® a ¥ - μ " ¼ 2 - ° a S ç Ü

~ ± © Å - ¶ , μ " ¶ - ± S " ¼ " μ a - ± ± ¥ - μ a ¼ " . - ® "

iddia edilmektedir¹¹ ~ Ü " μ 2 ± - a μ ¥ a μ ç a ¼ a ± a ç μ - a

1 " - - - a « a S a ¼ a ± | ± ® " - - - ± S - μ

- ¶ . " μ " μ ¶ " ® 2 μ ® a - - - a « ¶ a ± a ¼ " . " μ

destekledi. ~ ± © 62

⁹ John Tolan, *Saint Francis and the Sultan the Curious History of a Christian-Muslim Encounter*, London: Oxford University Press, 2009, ss.6-7; ¹⁰ fi a S - ¶ " ¼ " S a - μ a ± - . ç - a μ ç ± ° " ± ® ç ¥ " 1 - i - . a μ ½ S a 2 ° a S ç Ü ç ¶ ¶ ¶ - ¶ - - i μ a ± | - ¶ - ± ¼ a S a i μ a ± ¶ - ¶ " : ® , μ a , - a S ç Ü ç ¶ - - S " , ¼ a ± S ç μ ° a ® . a S ç μ ¹¹ ž , ± - μ -Malik Muhammad al- a ° - - a ± S & a - -307) μ a ± | - ¶ - ¶

fi ç m r n . n . ¼ m ± S ± ¼ m S m n n ¥ n ± n n n « ± : ¼ ± ç i fi ç m r n n
¼ m 3 ° m í m ¥ m n n ç 2 - m m m ® a ý m " ± ¥ n m m ± - m ¼ ç
® - ° - - " m n ± " a ý m " n . - . m ± fi ç m r n n m - ¼ m ± 2 - ° ,
3 m . - S , ¼ ° m ¼ m ¥ m - m ° ç . ç m t ± - fi ç m r n n
. 2 m Ñ ± n ± i m m ± í 2 - (Francis Su ± m ± - ç ± & ý ± . ± S "

ayakta, ° m Ü m k e p d i s i n d e n e m i n v e d e r s v e r i r b i r e d a y l a k o n u

° m ® . m S ç m ° , ± , ± - m ¥ n m - n ® . ± " ± ¥ , 1 " n n S « - ¼ m ± - 2 ± a
2 m . m ° ç ± S m ¼ " m m ± m ± ¥ , - ® - ® - n ± n ± S " ®
" . ® - - " ± S - Ü - ± n - 1 " ý ½ " - - n ® - " i m m ± | - n n ±
1 m m S ç m ° m ½ ç ¼ - m ° - n ± | - ¼ - 1 ¼ ç - ç ¼ m ¼ m m ± m ç
- m ° m n ç ± ç © m ± m . - n ® . - « " m í - ± ç - m m m n n ç ± S p ® m S ® m
. ½ m Ü ç ± S m - ® - ¥ m m ç m S m ° ç ± ç ± n 2 « ¥ " . - 2 -
a ý m " & , - . m ± ç ± í m S ç m ç ± S m ® - ® 2 o ± , ° m S 2
± , ° m ¥ 2 ¼ , ± | m i m m ± | - n n ¥ m m ç ç k - m ± - m . ç
- m m ç ± ç ± ® ý ® - " m n ® - ® " m m ç " . - n n í m ç l ± S m ± & ,
± ç ° m n ç ± ç n m Ü - m ¼ m ± ¥ n m © ç m 2 n m . 2 - S , Ü , - S S

i m m ± | - n n ± & , - . m ± - m ¥ n m « m © r - m - ç ® ½ m ° m
© ç ± S m ý ½ " - - n ® - " X n - m ° X n - m ° ç ± - ¥ m S " .
± | " - " m n ± S " í 2 ® ¥ ¼ m ® a " S " S Ü - Ü - r - m m - ç ± S ¼ S
í " ® ± - ¼ " . - n ± n ± & , - . m ± ç fi ç m r n n . - a ¼ m ± ¼ m 3 ° m
m m ° m S ç Ü ç m ± | m ® ž n - ° m ± - m m S m ± ý Ü m " ± S
¼ m ± - ° m ± ç ± ç S « m S " m n ± - " . - m m - m - ½ " ± a - n ± -
- m m - m 2 m m S m ± m ¼ m ç - S ç Ü ç - S S - m " S - - ° " ® . " S

Idries Shah, James Cowan ve Robert Graves gibi isimler,

i m m ± | - n n ± , 2 Ü , ¼ m ® " ± S - ® ý ® - " m n ± - m m m
S m n ç m © ¥ , ± - ¼ " . - " ¼ 2 - | , - . ® " . - - Ü - ± n - 8
¥ , - S , Ü , ± , - S S - m " S " m " m & « m « d a m a ý m " .
" . ° " ® - " , Ü m m ° m ° ç m ® n n ± " « m í - ç ® m ° 3 ç ± m
n m 1 m . m ± 1 m ½ a " í - m ° " ¼ " , Ü m m ° ç . ç m / " m
i m m ± | - n n ± & , - . m ± S m ± 1 " 2 ± , ± Ü í m S ç m ç ± S

12 Tolan, Saint Francis and the Sultans, 294.

13 & | 2 . . % 2 ¥ n ± n 2 ± the Saracens A Franciscan Composer's Journey into the House of Islam Cross Currents Fall 2006, Vol. 56 Issue 3, s.413.

μ ± § → Ü → ± → 1'' ¥, ± → μ ç ¶ 2 ± μ α ® → al α ¼ α · ç ± S
¼ α 3 ç ¶ ç ± ç ± 2'' . . μ . ° α ¶ ç ± § α ® . ° ± § ç Ü ç
ı μ ± ± | → ¶ . α μ → ® α · ç ± ç . → ° ¼ α . . α ± § ý ± S ®
· α μ → ® α · ° α μ § α ® → ± § '' ± « → í § '' © α μ ® ç 2'' °
ı α ± ¶ → ¶ ® ± . α μ → ® α · ç ± § α ® . ° ± § Sile-® → α μ ç 3
μ → ± '' a → ¼ § → ® '' μ → ® ç ¼ α © '' . ° ® α § α μ 3'' ® í 2
· α ç ° α ® . α § ç μ ° α μ ç '' ¶ ± → ® a§ → '' Ü → α
° ç ¶ '' → ° . ± . α í '' ¼ 1® → μ → ¶ → ± § '' ± → ¥ α et '' . 2'' § ,
μ → ® ç ¼ α © '' . ¶ , © → § '' μ 1 → '' μ¹⁴ Yine ® ç ¼ α © '' .
ı μ ± ± | → ¶ → ± . α ¶ α 1 zikir, (ahikr) olgüsünden son de ® →
μ '' | '' . ® → '' ± § → Ü → 1'' ¥, ± . ° '' ¶ ç μ → ¶ Ü · μ → ¼ α ± ç Ü
bilinmektedir.¹⁵

/ ý μ ° § Ü ½'' μ'' a ý μ ° ° ½'' s μ → ± § '' 2''
¼ 2 ± → α μ ¼ α 3 ç ° α ® . α § ç μ ý μ ° ¥'', ± fi ç μ → ¶ . ¥ ¼
X ¶ '' α ° ® α μ ç → α ° α ¶ ç ± § α ® → ý ± '' ° r = ® ý '' .
° α ® . α § ç μ fi'' μ ± , ¶ 2 ® § α μ μ ç ý μ í ç ¶ ç ± § α ± 1''
° '' ¶ ± α ¶ ç ± § α ® → ¥ → μ . α ® ç ° § , μ n → α μ § α ±
° α ¼ α í α ° ç ç → ¶ α § α § → ± → ± '' ¥ '' ¥ ç 2'' § ç Ü , 1
→ § § → α ¶ ç ± α ¶ α 1 α → ± ± ç ± § α ± † , 1'' ® , ¶ , ½ ý ±
§ → ¼ α ° 2'' a í α § ç μ ç ± § α ± α ¼ μ ç → α ± « '' μ → ® → ® →
ý Ü μ'' ± '' μ'' ® ¥'' ® → '' . ® → '' ± '' μ'' ® 1'' '' ± ý
· α ± ç ¼ α μ α ® , ½ α ® → α ° ç → § p § ç p ± § α α 1 ± '' ° † ¶
nundan ne de Sultan el-ı α ° → § α 1 α ¶ ç ± § α ± 1 ½'' a '' í ° →
± → ± § '' ¶ 2 ± μ α ® → ¼ α α ± · ç → α μ ç ® ± § → ± → ± α
a ý ¶ . '' μ'' ° ° ° . '' a § ý → μ ° '' **fiñalesef** ¶ ¶ α ± § α ¶ ¶ 2 ± ¥ ,
° α ° ç ç μ fi'' μ ± '' ° ° α § ç μ ¶ '' ° § § ± α ¶ ¶ α b ç ¶ ç ±
sona erdirecek kudrette olsa da ı μ ± ± | « ¶ í → ç → α μ ± ± ½ § → ± § ''
bir konumu ve etkisi yoktur. ° . ¼ ½ § '' ± § '' a ý μ ° ° ¥ ¼
'' ± . '' ° ° ® . '' ° ¥ → μ a → μ → **Buradan diyalogun** → ± '' a '' í
« → í ¥ → μ © α ¼ § α ¶ ç ¥ ç μ ¶ 2 ± α § **Bulzurlama bir** ç
¶ 2 ± . í † 22 ¶ ¶ † α ¥ → μ 2 μ § , ¼ , ¶ ç μ μ § í ± ¥ → μ ®
'' ± '' μ'' ® ¼ α § α a ý μ ° '' ± → ± ¥ → μ ¶ 2 ± . † . 2
¶ → ± → ¥ '' ® → '' ° ° ® '' 2 ¶ ¶ a → ¶ → 2 → ¥ α μ → ¼ § α ± © α ½''

¹⁴ Tolan, *Saint Francis and the Sultans* 307-308.
¹⁵ %2 ¥ → ± ¶ 2 ± ' 2 / 2 ' § 413, 417-420. '' & α μ ± | '' ± ¶

dar uzanan bir¹⁶ ¼ ýanerler^o Ş " ¼ ç - ç ± Ş µ fi ç µ 1 µ .
 † 2 - 2 ° µ ± 1 " ž µ | µ µ - ¶ . µ ± † µ - ç fl fl ± Ş µ
 # µ 3 µ ± ç ± . " 1 - ® - ¼ " fi µ | - ç ¶ " µ - µ - Ş ½
 Ş µ ° 2 ¶ ± µ ¼ ç ž µ | µ µ ® µ - - ç Ü ç ± µ ¥ ç µ µ ® ç µ
 | µ ¥ µ - µ µ ç © µ amazz^o 2¥¶µµ - ç - µ µ ç µ µ ¥ . i- ± ¼ " µ -
 µ - ° " µ - ° ¼ ç ± | µ ± 2 " S ° µ # µ 3 µ ± ç ± i- ° µ - ¼ " µ -
 ½ - ¶ ¼ 2 ± ° µ « ® " ° " µ - ® , µ , - µ µ µ ay - ° " «
 ® ç - ç µ - µ µ , - ± " 2 ± ¥ " , heretik kilisesine/yânı¹⁷ Ş µ † µ .
 Bosna kilisesine mens³ - ± ¶ µ ± - µ µ - µ | µ . ç y- ¼ µ a - µ |
 - " µ ¥ µ ¶ ® ç 1 " ½ , - " µ - ± ý . " ¶ - ± Ş " ¶ ¶
 µ ° µ | - µ ý µ ± " Ü - ± , µ µ 2 1 ± - ® . " ® , µ , - µ ±
 ® ç ½ 1 " | 2 | , ® - µ µ ° 2 ¶ ± µ - ç 16 µ . 2 - - ® " µ | "

° 2 ¶ ± µ - ç i- µ µ ± ¶ S - ¶ ® - ¶ ± ç ± Ş µ ¥ , | a- µ . ç ° µ 1
 . 2 - - ® - - Ü " ® µ ½ µ ± ° µ 3 2 - - . - ® µ ¶ ç ± ç ± ¥ - µ ¶
 | µ µ ± ¶ - ¶ ® " ± µ µ « - 3 - " µ ° 2 ¶ ± µ Ş µ - - ® 2 - µ µ
 - µ " µ # µ 3 µ ¥ . ± ° 2 ¶ ± µ ® µ - - ç Ü ç ± ç °
 ve Fransiskan µ µ « - 3 - " µ " « " µ . - ® ° 2 a 2 ° - - † - -
 2 ± - µ µ - µ ° | µ S " - " . ° " 1 " 2 ± - µ µ µ ® µ µ
 ¼ µ . ° " a ý µ " 1 - ± - 1 " µ - µ " ¼ µ ç | n µ ¥ - µ | 2 ®
 a - ½ - ¶ ¼ 2 ± ° µ « ® " ° " ¶ - ± - ± ¼ " ¶ - 2 - µ µ µ ® S µ
 ° 2 ¶ ± µ S ¼ - ® - a " µ - 1 " - - ® ° µ ± µ ¶ . ç µ y- µ µ ç ± ç
 - " ± - " ± µ µ « - 3 Aliman X ± µ - ¼ µ ½ 1 " µ µ µ
 Fransiskanleridir.¹⁷ ž - ¶ ¼ 2 ± a ý µ " 1 - " µ - ± " ¥ µ Ü - ç - ç ®
 ± " Ş " ± - ¼ " | µ µ ± ¶ - ¶ ® " ± " µ ° 2 ¶ ± µ . µ µ - « -
 gelirler.¹⁸

° 2 ¶ ± µ ± ç ± " ¶ ° µ ± - ç . 2 3 µ µ Ü ç « µ - - ± " a
 2 µ . µ - µ µ ç | µ µ ± ¶ - ¶ ® " ± . µ µ - ® µ S ç Ü ç ± - S S ¶ µ µ µ
 edilmektedir. ° , Ş ý ± " ° S " - ® " S " µ - . ç ° µ ± µ ¶
 | µ µ ± ¶ - ¶ ® " ± " µ S 2 Ü µ , S µ ± # µ 3 µ - ç a µ . µ ± µ - S

¹⁶ Kadir Albayrak, *Bogomilizm ve Bosna Kilisesi* Adana: Baki Kitabevi, 2004, s.190-194; W. Miller, "Bosnia before the Turkish Conquest" *The English Historical Review* [Oxford University Press], Vol. 13, No. 52 (Oct., 1898), ss.653-654.

¹⁷ ¶ ¶ . 1 ¾ ± / ¼ ý Between 'Islam and Catholicism: Bosnian Franciscan Missionaries in Turkish Hungary, 1584- *The Catholic Historical Review* [Catholic University of America Press], Vol. 89, No. 3 (Jul., 2003), ss.410-411.

¹⁸ Miller, "Bosnia before the Turkish Conquest" ss.655-656.

... m̄ Ⓜ · α § ç μ⁻² α μ² ° → → ½° → ± ¼ α ¼^a ç ± ç ü ç 1 " ° 2 a
¶ " " μ → ± → ± α ½⁻ ç Ü ç ± " § " ± → ¼ " " a " " ± " Ⓜ ¶ " "
ı μ α ± ¶ → ¶ Ⓜ " ± μ α « → ³ " " μ Ⓜ → → ¶ " μ α « → ³ " " μ →
yaparlar.¹⁹ ı μ α ± ¶ → ¶ Ⓜ " ± μ α « → ³ " " μ « α " Ⓜ uç † α . 2 " → Ⓜ
¶ , ± § α ° , 1 α © ç Ⓜ 2 " α ° α ¶ α " α μ § α ý ½ " " → Ⓜ " "
1 " " ¥ α μ ² ± " α μ ½ " μ → ± § " " . Ⓜ → → 2 Ü , μ " α μ 1 "

larlar.²⁰
ı μ α ± ¶ → ¶ Ⓜ " ± " " μ → ± ı α . → « → ± ° 2 ¶ ± α ¼ ç © "
« α Ⓜ Ⓜ ç ± § α ¶ ý ¼ " " § → Ⓜ " " μ → ° →) Fransiskenler " " ý ½ " " "
° 2 ¶ ± α ± ç ± ¼ " μ " → ¶ → 2 " ° α ¼ ç ³ © α μ Ⓜ " ç " Ⓜ " "
α ³ α " ç Ⓜ . α μ α © ç ± § α ± ý ½ " " ¥ → μ " ° → ¶ ¼² ± " α
¼ α ³ ° α Ⓜ ½ " μ " " a ý μ " 1 " " ± § → μ → " " → " " μ § → μ
α ¼ μ ç † α " ç Ⓜ " ç ¥ → μ Ⓜ ² ± , ° → Ⓜ " " § " ¼ ý ± " " → † " " μ " μ " "
2 " ° , " α μ § ç μ

° 2 ¶ ± α § ² Ü , ¼ " α ¥ α . ç ± ç ± Ⓜ , ½ " ¼ " " a ± " ¼ -
ý ½ " " ¶ . μ α . " → Ⓜ ¥ → μ ¼ " μ § → μ & α § " † " † ² Ü μ
→ ° ± ² Ⓜ . α ¶ ç § " Ü " " α ¼ ± ç ½ α ° α ± § ± ¥ α . ç fi ç ¶
¼ α ± " ç Ü ç ± ç ± § . α α ¶ Ⓜ ç ¼ § ç " " μ . ²² Ⓜ ² Ⓜ ¶ 1 " " † α . 2 "
² μ . α ¶ ç ± § α ¶ ç Ⓜ ç ° ç 2 " α ± " ° 2 a 2 ° → " " μ « " ¶
« " μ " . → Ⓜ § → " " μ " " ° α ı μ α ± ¶ → ¶ Ⓜ " ± " " μ § , μ , ° .
° α . ç fi ç μ → ¶ . → ¼ α ± " ç Ü ç ± ç ± " " « → ± " " † " 1 → μ " " Ⓜ
α μ . . ç μ ° α Ⓜ μ † " ± ¶ ¶ " ı μ α ± ¶ → ¶ Ⓜ " ± " " μ § , μ , ° .
¶ ç ± § α fi ç μ → ¶ . → ¼ α ± § ± ¼ α ¶ ç → † → ± § " Ⓜ → α ¼ μ ç
a " ± " " → Ⓜ " " Ⓜ " ± § → " " « → ± " " Ⓜ , " " α ± § ç Ü ç ¥ α
« α . . α ° " μ Ⓜ " ½ → X ¶ . α ± ¥ , " 2 " α ± " μ . ² § ² Ⓜ ¶ † -
" ç ± ç ± " " ° ç ¼ § ¶ → « α μ " Ⓜ " . " . ²¹ → Ü → → § § → α " § →

¹⁹ ' ú . Between Islam and Catho → † → ¶ ° ¶
²⁰ ') & ² - ² 1 → " 1 New Catholic Encyclopedia Bernard L. Marthaler
(Executive Editor), Second Edition, Washington: The Catholic University of
America, Thomson & Gale, 2003, c.II, s.459.
²¹ ' ú . « " . ° " " ± fi ¶ " ° α ± § 2 . " α . « ² → † → ¶ ° ¶ 211
MİLEL VE NİHAL
inanç-kültür-mitoloji

®² ±, ¶, ± S α ¶² ± S " μ " | " ¥ α α μ ç - ç² - α ± i μ
 ® α μ ç ¶ ç ± S α ¥ - μ α ± - α ° S α ¥ α α μ ç ¶ ç ½ - ç Ü α
 « " μ ± " ® α S α μ ° α ± α ¶ · ç μ - α μ ç² - ¶ α S α « α
 man - ç ± ç ± " μ S α S α ® ¶ α ® ¶ α S, μ ° α ¶ ç « α ¶ " ¥ - ¼
 " ° " " μ - ¥ " ® " ± - μ S - " ± | α ® S, μ, ° ý ¼ " "
 " μ ® " ° " ½ - " μ 1 " i α · - « &, " α ± u- ž " « ° " .
 μ, μ ± " S " ° α ± α ¶ · ç μ - α μ ç ± α " " ®² ¼ α μ

i μ α ± ¶ - ¶ ® " ± " μ " ¶ ° α ± - ç - α μ S α α ± - α # μ ç³ α - ç
Bogom - " " μ " , ¼^a , - α S ç Ü ç ¥ α ¶ ® ç ½, " ° .
 a ý μ ° " ½ - " μ " " ° ° , ½ " " & s - ± - í " S " "
 ®³ **ordüguh** ®, μ α ± i α · - « ¼² - S α i² - ± - | α ž α
 i μ α ± ¶ - ¶ ® " ± " μ - ± ° α ± " 1 - " - S-1498) ile i μ α " ± D
 a ý μ²² " μ α í - α μ ç ® " ± S - " μ - ± - α ± - e α · ° α ® 1 "
 1 α ° - ç - ç Ü ç ± ç ¶ α Ü - α ° α ® · ç μ % - 1 α y ¼ " " μ "
 μ ° " " ¶ ± α ¶ ç ± S α i α · - « - ± ¼ " ± - " " a "
 " « - " ® " - ¥ - μ ¥ - í - ° S " α ½ α - S ç Ü ç ®² ±, ¶ ,
mç 1 " ¥ , ± , ± ½ - μ - ± " i α · - «²³ / ý ¼^a μ - ® "
 ° " ¶² ±, | , ± S α i α · - «² ± - α μ α - ¶ · e - S - ® " μ -
 μ - μ " α μ - « · " ® - 3 μ² © " ¼² ± " " ° - ¶ ¼² ± " μ - Ü
 Ü ç ± S² Ü μ, S α ± 1 " μ S - Ü - ° - ¶ ¼² ± a ý μ " 1 - ¼ -
 " S " ± α S " · α α · ç ® - α μ ç « " μ α S ç e⁻³ α³ α - ç
 " ± ¥ , - ± ¶ α ± - α μ α ý ± | " ¶ - ± S " ± í² ® S α « α
 °² ¶ ± α S α ® - ®² ±, ° - α μ ç ± ç ¼ - · - μ ° " ® · " ± " ±
 · ± " ¶ ° α ± - ç · 2³ μ α ® - α μ ç ± ç ± ® sayede - α μ ç² ±
 « " ° ® " ± S - " μ - ± - ± °² ¶ ± α S α ® - a " " | " ® "
 S - Ü " μ fi ç μ - ¶ · - ¼ α ± - α μ ç ± a " " | " ® Ü " μ - ± - ±
 - α ° ç - α μ S ç

° , a ý μ ° " ¶² ±, | , ± S α fi " μ ¶ " a ® ± ± α ¶² ç - :
 i² - ± - | α " « μ - ± S " ® - i **nde bulunabilir** Dir ± | α · 2 "
 © " μ ° α ± α « S ± α ° α ¼ α S α² ± - α μ ç ± - © α S "
 | « α μ · " μ² © © μ " " S² ° 1 " μ 1-Muharrem 888 ° α ± © " .

22 " ± · " < *Historical Dictionary of Bosnia and Herzegovina*, Lanham, Maryland: The Scarecrow Press, Inc. 2007, ss3,262-263.

23 Franz Babinger, i α · - « &, " · α ± ž í ě " S , 2 ¶ · - þ ý μ Ü ç X ¶ · α ± ¥
 - α ® , α 2003, s.201 μ ç

(ž ¼ c/1978) Š ž - 2 Š μ ¼ Š ¼ ½ Sšç μ ç - ° ç 1
± Š Š © - - Š μ - - 1²⁴ Busferman Din ve vicdanı - ° - - μ
ý ½^a μ - Ü ± ± ý · - © - ± - © - ± Š - ¶ - 2 - α μ α ©
« α © © ç · α ± ç ° α ± ç ± - ± , í ý μ ± - Ü - ± - · - © - -
¥ - μ - ¶ - ° - ¶ ¼² ± - μ - - © - 2 - α ± ¥ - μ · α μ - © · α ©
¥ - μ 2 μ · α ° ¶ , ± ° α © ¥ , a μ ± © í ç ¶ ç š š α ± © ¥ α ¶
« α 1 α μ - ¶ - 3 - © í 2 © - © Š - ¥ - - ° ° © ± 2 -
fi - - « - - # α 3 α - ç Ü ç ± - μ © - - μ - © α μ ç
I μ α ± ¶ - ¶ © - ± - μ - ± ° α ± α ¶ · ç μ 1 - - 25 - μ - ± - α
¥ - μ 2 μ · α ° Š α ¥ , ý ½^a μ - Ü μ ¥ α ¼ © · ° © 1 : α °
ý ½^a 1 - ± - ± a ý ¶ · - μ a - ¶ - Š - μ

I μ ° α ± ç ± 26 α ¶ ç - ° · - ± -

I - ç Å ± ° Å ¼ ± 2 - Š , μ © -

· ± © - & , - · α ± ž - « ° Š fi α ± ç ° ¶ · ° -
° α - ° 2 - α © -

X ¥ , Š Å - p ± © Š - p a Å ± ° Å ¼ ± ° 2 ¶ ± α μ Å « - 3 -
mezid - - ± α ¼ - · ° ½ , « μ α a - - 3 ¥ , ¼ , μ Š , °

Mez ¥ μ - α μ α 1 - © - - ¶ - α μ ç ± α © - ° · ¶ ± - °
2 - α ¼ , ¥ - - « - · ¼ Å · ¶ ç ½ - ° · - © - i - · ° Š - Š , μ
Š - ± - μ - · ° ± α ° Å ± 2 - α © - i - - 3 ¥ - ½ -
½ - « α 1 © ¶ ç ½ ¶ Å © - ± 2 - , 3 © - - ¶ - α μ ç ± Š α
¼ ¶ - « α ½ μ - · ° Š - ± 1 - ž - ½ μ p ° Š p ± ° Š - ± 1 -
° ° - © - · ° « α - © ç ± Š α ± © - ° · ¶ ± - ° ½ ¥ μ -

24 < , 1 Historical Dictionary of Bosnia and Herzegovina ss.262-263.

I μ ° α ± · « - Š ± α ° · - ± - · α μ - « - ž ¼ ç ¶ ž , « μ μ - °
¥ , · α μ - « - ± ° - - α Š - · α © 1 - - , ¼ α μ - α ± ° α ¶ ç ž α ¼ ç ¶
í - · μ - α © α ± ç Ü ç ± ç ± - ¥ - μ ± - ¶ - - α μ ¶ © Š ¼ - μ - š , Ü ©
fi - ¶ μ - ž , « μ μ - · α μ - « - · ° - α Š - ! - ¶ ±
° α ¥ - ± a - μ - a ý μ - · · ° · ½ - α ¥ α © α ± ç © · 1
Ü ± a ý μ - « - ¶ μ - ž , « μ μ - Historical α Š - ! - ¶ ±
Diction μ ¼ 2 © 2 ¶ ± - α ¼ α ± š ý fi - μ ½ - a ž 1 α - ¼ ç ¶
I 2 - ± - ¶ ± ž ± α ± ¶ · ç μ ç ± Š α ¶ , μ - - ¶ - i ± - ç - μ - ¶ -
1 - - - 1 - ± - ¥ - ¼ ¼ - · © - μ - Š - © μ ¼ ç - ç š ç μ

25 Nicolae Jorga, I · - « - 1 - ý ± í - - © í ¼ - © 3 í - μ - e-X ¶ · α ± ¥ ,
3 - , α ¼ ç ± - 1 - ¶

26 Cevat Ekici (ed.), / ý © © , ¥ ¥ - · ç ± Š α - μ - - © · , α α ° α ©
fi 2 a ý μ ¶ ž - 1 - ± a 2 a ± © μ ¶ (± Š α μ ¥ α © ± & ç © · & © ¼ ·
- μ - / - ± - ž Š μ - Ü α - μ - ¶ - © ± - μ ç Ü ç 1 - , μ ¼ ç ± , ! ,
ss.2-4.

... ¼ 3 ... ± | ... ¼ ... μ ... ± S ... μ ± ...
 ° Ä ... μ Ç ± ... 1 ... ® ... Ç ± ... e ... Ş Ä « ...
 ... ½ ... Ä S ... a ... -i mugallaza iderim-ki, yeri ¼ ... ā ±
 a ý Ü ... ¼ μ ... SS ... Ä # μ ... μ « Ç ± « y-® Ç ... ±
 a ... ¥ ... μ ... ½ ž , « ... S ž , ¶ . © ... ¶ ...
 ¶ ... « ® ® Ç ... ± 1 ... ¼ ... S ... ž , ¶ « © «
 S ý μ . ¥ ... ± 3 ... ¼ a ... ¥ ... μ « ® ® Ç ... ± 1 ...
 ¥ , ¼ μ ½ Ç ... ± ... μ ¥ ... μ © ... μ S ki be« Ä ... © ...
 ± ... « ... S ... 1 ... μ ... , . ā 2 ... ± ...
 ' ... μ ā μ ... ± -© ā ž ... ¼ Ç ¶ ... « ž / , « μ μ-¶ ... μ Ä ...
 sene 883 Be yurd-ç ... ± Drac.²⁷

ž ... ± ... ¶ ... S ... μ ... « ...
 ! ... -ç ± ç ... ° ... ¼ , ± , ® ...
 ... ± ® ... & , ... ± ž ... « ... S fi ... ç ... ¶ . 1 ...
 ¥ ... ± « ... ® ... μ ... © Ç ± S ± fermanç a-® ... S ... ¥ ...
 ç ¼ μ ± ... 2 ¶ ± μ « ... 3 ... μ ± ... u- , © . ¥ ,
 yurdum:

& ý ½ ® 2 ± , ¶ , μ « ... 3 ... μ ... 1 ... ® ... μ ...
 ... ± a ... 2 ... « ... ¶ ¼ Ç ½ ... μ ... ¼ ... | ... ® ... μ ...
 μ ... « ... ¼ μ . ¶ ç ½ | ... ° ... ® ... -n- S ... S , μ ±
 ... μ ... ° ± ... ± 2 ... ¶ , ± ® ... ° ... ® ...
 ¶ ... ® ... ± 2 ... ¶ , ± ... μ 1 ... ® ... ¶ ... ± ... S ... ¼ μ ...
 ... μ ... ± ... S ... « ... ® Ç ° ... nara helang S ± « ...
 ¥ ... μ ... ® ... S ... ® μ ç ç 3 ... ± | ... ¼ ... | ... ® ... μ ...
 | ... ± S ... μ ± ... | ± ... μ ç ± ... ° ... μ ç ± ...
 ... ° ... ® ... ½ ... a ... μ ... | ... ® ... μ ... ¶ ...
 ... « « ® ® Ç ... ± # ... ¼ a ... ¥ ... μ ... ½ ž ...
 ¶ ... 1 ... « ® ® Ç ... ® Ç ± ... ¼ ... S ... ½ , ¼ « ¼ -μ «
 ¥ ... ± 3 ... ¼ a ... ¥ ... μ « ® ® Ç ... ± 1 ... ® , ± S ...
 ¼ ... ± ... ¼ ... ± ... S ... μ ... ® ... ¼ , ® μ S ...
 ® 2 ± , ¶ , μ « ... 3 ... μ ¥ ... ± ... « ... ½ ... 1 ...
 2 ... S , ® ... μ ç ¶ μ ... | ... « ... | ... ® ... ¶ ... e- ... μ ... © Ç ±
 cektir."²⁸

27 ! ... ¶ ± ... ° ... ¥ ® ... Enebiyye Defteri 14/2 c1. ... μ ...
 28 ° , ¶ ... S ... μ ... 1 ... ¥ ... ± ... ¥ ... μ ... © 2 3 ¼ μ ¶ ç ... ±

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

- 1/2 - ± - " & - 2 1 " ± 1/4 α S α . " μ ® " S - ° - S , μ ,
 , α « α η 2 ± μ α - α μ ç (Velika, Násice ve Serenograd) maç
 1/4 ç - ° α © α α - 1/4 " . " μ - - í - ± ¥ - μ η 2 - α μ α
 S ç ç " ± S α α ± α α α © ç ± S α ± © " . « " S - " ± 1/4 " ± - 1/4
 ® " ± S - 3 α 3 α 1/2 - α μ ç . α μ α © ç ± S α ± . α « μ - 3 " S -
 " - © 2 1/4 ° α - α μ ç ± α 1 " 2 **rek faaliyette bulunma-** S " ± - ° α
 - α μ ç ± α - 1/2 - ž α | ä μ - η : α ± . ¥ ý - a " η - **Bos-** S 2 Ü μ ,
 ± α í ρ α ± η - η ® " ± " μ - η 2 ± S " μ " | " μ α « α . - α ± α
 α | α ± ¥ - μ S , μ , ° 2 - ° α η ç ± ç ± ý . " η - ± S " 2 ± -
 , - α ° α - α μ ç ± ç S α η η α Ü a ° α í S ç - α Ü . " α η η ± ý - a " " μ S
 © α α - 1/4 " . " μ - S " η . " ® " 1/4 " ± ¥ - μ ° " μ ® " 1/2 ® "
 S ý ± ° 1 " ® , 1/2 " 1/4 ¥ ý - a " " μ - ± S " ± " S " .
 - ° ® Ä ± - α μ - α ° 2 η ± α S α ® - ° α ± α η . ç η - α μ ç ± ç
 S ç μ t , 1/2 " 1/4 ¥ ý S α Ü - α μ ç - ± S α 2 ® η ± α ® ý 1/4 " μ " ± α
 1/2 " ± a - ± S - " μ ° , S , S ± μ , α μ 2 α | ¥ η ç ± S α ± μ S α « α
 ® ç - ç 1/4 2 μ S , ¥ α η ç ± S α ± α S α « 1/4 " ± - 1 " © α μ ® - ç
 2 μ . α 1/4 α í ç ® α μ ç 1/4 2 μ S , 1 2 μ ° α μ S " 1/2 n - ± η S 1/4 2 ± ç °
daki faaliyetleri maddi olarak deη . " ® " μ ® " ± ¥ , S - © α ° - η
 - " μ - ± S " . 2 3 - α ± α ± 3 α μ α - α μ ° - η 1/4 2 ± ° " μ ® "
 μ α © - α μ ç - í - ° , ± S ® , μ , - ° α ± 1/2 α ε μ ° 2 η ± α s - ç | μ α ± η
 1/4 2 ± α - α ± - α μ ç ± S α ± a " - " ± S " η . " ® a - " α 1/4 α ® .
 « α . η ç 1/2 " . ° " 1/2 ® " ± - ϕ ± ± α μ ç η ± ° α S S - ® α 1/4 ± α ç
 α μ . ° α η ç S - Ü " μ fi ç μ - η . - 1/4 α ± a μ , 3 a - α μ ç μ α «
 « α . η ç 1/2 - ç ® - 1/4 - | " α μ . α μ 1 " - α S α μ S α ±
Sabbatini, ž α | α μ - η . α ± S α | μ α ± η - η ® " ± a - " μ - ± ' |
 ± α ± ® Ä Ü ç . - α μ ç α , ± - α μ S α ® - 3 α μ ç α 1/4 α μ ç ± ¥ ý -
 a " í - μ S - ® " μ - ± - % 21 ° α 1/4 α - ® Ä 1/4 " . " S " μ
 ' μ ® 1/4 ý ± " . - | - " μ - " 2 - α ± 1/4 α ® α ± - - - ®
 μ α μ - α μ ç ± α ® , - - α ± ° α - α μ ç ± α ® α μ ç ± ý 1/2 " -
 α | ç η ç ± S α ± ¥ , S , μ , ° « - í **Bu hayret veri-** ç - S ç ® ¥
 | - S 2 η . - , ® 2 ± - α μ α a ý μ " η ç ± ç μ e - α μ ç ± ç í 2
 η - ± S " ® - t - - η " " μ - ± η 2 μ % 2 ° α μ S ± α ® 1/4 μ α S α
 1 " μ - ° " 1/2 S - ° , ± , ± 1/4 " μ - ± " 1/4 " μ - " ' μ ® ¥
 " ® ° " ® α μ α 3 ž α η η α 1/4 α ± α ± - ¥ S μ 1/2 1/4 ± μ S ° " η

· α ¼α μ § Ç ° § α ¥ , - , ± ° α ¶ Ç ± α ® α μ α μ 1 " μ " ± ·
° - ¶ ¼² ± " μ " μ - fi α ¥ ¶ ¥ , μ^a Χ ° 3 α μ α · 2 μ " , Ü , ± § α
° - ¶ ¼² ± " μ " μ § " ± § α « α α¹ α ± · α - Ç ® 2 ± , ° α ¼
- ¼α 3 ° α - α μ Ç³² Ç ¶ α Ü - Ç ¼² μ § ,

· ¶ - Ç ± § α ® - § " ± 1 " § 2 ¶ . - , ® · α ± « " μ - ® -
1 " μ ° α ± ¶ 2 ± μ α ¶ Ç ± § α 2 - , α ± ¼ , ° , α ® « α¹ α
½" μ - ± § " ® - ° α ± α ¶ · Ç μ - α μ Ç ± § α ' μ ® - " μ - 1 "
" · ° - " μ § - μ " ± | α ® ¥ α ½Ç - α μ Ç ± α i-^a ý μ " ' μ
safirhane hi½° " - ¶ , ± ° α ® α μ Ç ¶ Ç ± § α ¥¹ α ½Ç - α · - ¼
§ - μ " ¼¶ α § , μ , ° , ± · α ° 2 - α μ α ® ¥ ý ¼ " 2 - §
¥ - μ | 2 ® ° 2 ¶ ± α - Ç 1 μ α ± ¶ - ¶ ® ± ½α ° α ± Ç ± Ç ± | 2
2 - α μ α ®^a " | - μ - ¼² μ § , 1 " « α · · α ¥ - μ | 2 Ü , ' ,
¥ , ± - α μ Ç ± ± 2 Ç ° α ± α ¶ α Ç ¥ " ® - " " ® ½² μ § , μ °
¥ - μ ¶ 2 ± , | , 2 - α μ α ® ° Ç μ " - - § - e- ¼² ® ¶ α - ¼

yan eden istisnai hadiseler mi tam olarak tespit etmenin zor oldu-

Ü , ¥ - μ - ® - ° ± © " μ - · 2 - , ° ¶ , ½ « α § - ¶ " § " ±
¥ - μ - ¶ - ± " ®^a α ¶ μ " μ " - ° - ¶ α © - μ 2 - α μ α ® ® α - §
® " ± § - " μ - ± " « - ½° " · " § " ± α " ± | " · " | α¹ ½
« α § - ¶ " ¥ ,^a ± © " μ ° α ± Ç ± « α - α ° , Ç « α © α ½α " §
μ Ç ± § α | " μ " ¼α ± " § " μ 1 " ' μ ® α ¶ α " μ " μ - ± "
hip delici bir α " · " · ¼α μ α - α ± Ç μ & 2 ± ± " © " ¶ - ± - 1
« α § - ¶ " " μ - ® α " " ° " α - Ç μ , - ± " α ¼² - § α α -
« - ¥ - ± " - ¥ - ¶ " - μ - ' μ ® α ¶ ® " μ " - ¥ - · α μ α © Ç :
1 α ± - α μ Ç ½" μ - ± § " ® - ý μ · " μ - 33 Hā- ¥ - ¶ " 2 - α
dise by ¼ " " | " μ " ¼α ± " · ° ¥ α β α ¶ α 3 ± " § - ± - « Á ý À §
§ Ü ° α ± α ¶ · Ç μ § α 1 α · - « - ± © " μ ° α ± Ç ± Ç ± 2 μ
¼α · " « - μ " · Ü " β · " § - μ - Ç μ ± « α § - ¶ " " μ α
· α ® § - μ § " © " μ ° α ± Ç « α ¼Ç μ - α § " Ü - ý 2 - , ° ¶ ,

· emeleri gerekmez miydi?

° , · α μ ½ α ¥ α μ · Ç - Ç 2 - , ° ¶ , ½ ý ¼® " μ - ±
¼ § , μ , ° α - « · - α - α - ® , 1 1 " · " ° , « · " " - § -
2 - § , ® - α μ Ç ¶ α § " | " ¼α ® Ç ± - - ® - e- 1 " § - Ü " μ
μ - ± - " " α " | - μ " " μ - ± § ¥ Ü μ - § ¶ ° Ç ± Ç ± ¶ ¥ ¶ ®

32 ' ú . « " · ° " ± fl ¶ - α ° α s.423. " α . « 2 - - | - ¶ °
33 ' ú . « " · ° " ± fl ¶ - α ° -425. § " α . « 2 - - | - ¶ ° 219 ¶ ¶

- - - ® - ¶ 2 ± , | , ± S α ž ¶ - ° α ± 2 - ° α - α μ ç ¼ S ç
 | μ ± ¶ ¶ - ¶ ® " ± " μ - ± ¥ - μ í 2 Ü , X ¶ - α ° ç ¶ " í ° "
 ¼ α ¼ ° α ® - í - ± ® , - - α ± S ç ® - α μ ç " ± " μ - - " μ - ±
 ® , - - α ± ç μ - α μ α 2 ¶ ± α ¶ ± ¶ ± | X ¶ S " α ° ® ± . ® ç S α ¥
 | μ ± ¶ ¶ - ¶ ® " ± " μ α μ α ¶ ç ± S α ® - X ¶ - α ° - α ° α ± ç
 S α 2 ± - α μ « α ® ® ç ± S α α ± - α . ç - α ± 2 i - , ° ¶ , ½ y
 ° α - - ± - ½ α ¼ ç © - α . ° α ® . α S ç μ

" ¶ ° α ± - ç : 2 ¶ ± α « S α a ý μ 1 " . 2 - " μ ± ¶ ç
Fransiskanlere a ý ¶ . " μ ° - ¼ 2 μ S , **Bogomiller** ve **Yahudi** ± S α
ler a - ¥ - © α μ ® - ç - ± α ± í - α μ α « 2 " ± ¶ ý , ¶ - - ± ¶ α ± 2
 μ ± ¶ . α ± - ¶ . - © α S " " S - ¼ 2 μ - α μ S ç ° , ý ½ a
 - ± α ± í - α μ ç ± ç a ý ½ S " ± a " í - μ " " μ - ± " S "
 ž ¶ - ° α ± 2 μ í ° α ¼ ç " S " ± | μ ± ¶ ¶ - ¶ ® " ± " μ S " ± y
 ¶ α ¼ ç S α ° 2 a 2 ° - - a ý ± - - 2 - α μ α ® X ¶ - α °
 ý ± " ° - ¶ ¶ " ¥ " ¥ - 2 - α μ α ® - ¶ " ° 2 a 2 a - - " μ
 α ± . " ® « α - ® ç ± ž ¶ - ° α ± 2 - ° α ¶ ç a ý ¶ . " μ
 ° 2 a 2 ° - - " μ ± ç - S α Ü S ç ® - μ S ç ç ± S α - S - " μ
 . μ - " μ - ± " α - . " ¼ - " ¶ - ¶ " α ¼ ± " ± ® 2 μ , ± ,

° 2 ¶ ± α - ç | μ ± ¶ ¶ - ¶ ® " ± " μ a ý ± s - 2 - α μ
 - ° α ± 2 - S , - α μ S - ¼ " ± fl ¶ . 1 ¾ ± / ¼ ý μ a ¼ '
 ¥ α ½ ç - ¶ . - ¶ ± α - α μ 2 - S α ¼ ç ± S α ± ¶ ý ½ 2 " S " μ μ -
 ® 2 μ ® , ¶ , ¼ - α ž ¶ - ° α ± 2 - S , Ü , ± , S α « α S 2 Ü
 a - ¥ - a ý μ ± S ® - " μ - ± - α ± - α . ç μ S "
 fl ¥ μ - ¶ « - ° 2 1 - | « % 2 ° α S α - ® " ± # μ 2 3 α a α
 | μ ± ¶ ¶ - ¶ ® " ± μ α « - 3 / - 2 μ a - 2 i ve **tekrar geri** - | « - ±
 S ý ± " ¶ - ¼ - " - a - - 2 - α μ α ® ¥ - μ μ α 3 2 μ ¼
 | μ ± ¶ ¶ - ¶ ® " ± / - 2 μ a - 2 Ž 2 μ " . - | « - z - ° 2 ¶ ± α
 ° " . 1 " μ S - Ü - ± - ° α ± α ¶ . ç μ 1 " ® ý ¼ α μ α ¶ ç ±
 ' μ ® - " μ . α μ α © ç ± S α ± ¼ α ® ± - α ± S 2 ¶ ç ± ç α ½ ç Ü α
 2 . μ . - ° α ® ¼ α S α ¼ α ® ç - ° α ® - α . " « S - . "
 ® , μ . α μ α ¥ - - ° " ® - í - ± - ° α ± " . . - Ü - ± - ¶ ý ¼

34 ' ú . « " . . " " ± fl ¶ - α ° -427. S " α . « 2 - - | - ¶ ° ¶ ¶

35 ± ± ® 2 Ž ' α 1 " μ - ± 2 a 2 ° - - ¶ α ± *The Slavonic and East European Review* Vol. 8, No. 23 (Dec., 1929), s.281.

ý μ ± " Ü → ± : " ® 2 ° α § ç Ü ç ¥ " ± ½ " μ " ® → " § " ž
2 ° § , Ü , ± , 36 ¶ ý ¼ " μ

Y, ® α μ ç § α ® → ± " ¥ " ± **Kadisesel Yanlatım** makla bip- α ° α
likte α μ α . ç μ i° μ ¶ ç ¶ ¶ ¶ ¶ ® " ± " μ → ± a ý ± " 2 - α μ α
® " ± § → μ ç ½ α " α μ ç ¼ " α ž → ¶ α § " ° α ± § " 2 μ " § , μ ® → α μ ç ± §
ý " ° ¼ α α ° α ¼ α . " μ | → « " § " ± " ¶ ¶ → ¶ → " i μ
→ ± ¶ α ± " α μ ç ± ¥ α ¶ ® ç ® § ü Ü ç ¶ ç ± § | ¶ ® → α μ ç ± §
° " ® α ¥ " ¶ . → μ , → Ü " μ ¥ → μ ± 2 ® . α § α α ¼ " .
| → § § → ¥ → μ ¥ α ¶ ® ç a ý μ ¼ 2 μ → § → " ¶ ¶ " 2 . α ®
. ç μ " α μ ç ± § α ' μ ® " μ → α Ü ç μ " α ¼ α | α ® ® α § α μ
Am α § α ® → " → " i® ¶ ± ± ¶ → ¶ ¶ ® ¼ ± " , μ → ± ° a-¶ ± α 1 " ° 2
® → © α α " → ¼ " . " μ → ¥ α ¶ ® ç a ý μ ° " § → ® " μ → ± → .
→ | → ± ¥ → " § " ¶ . " ® a ý μ § ® " μ → ± → a- a ý ¶ . " μ ° " .
3 2 μ " α μ ç ± § α ¥ → " " μ ® « Å ® → " → ¼ " . → ± § " ® →
" § → " ° → ® → " ý ¶ " : → μ → ± ± μ § " ¶ ¼ . " Ü → ¼ " " ¼ " ± → §
a " | → μ § → ® " μ → ¼ " μ α " ° α ® . α § ç μ n- . ± ¥ , ±
- α . ç " α ± " α μ ç 3 « " → " « α " " a " . → μ ° " ® . " § → μ
§ → Ü " μ " μ → ± → ± ¼ α ± ç ± § α ° ± © " μ → **Fatih** 1 α ® α " α μ 2
© " μ ° α ± ç ± § ± 1 ¥ " μ § → Ü → « α ® → α μ ® α μ ç - ç Ü ç ± § α
2 § α § " 1 " " . " ¥ α Ü - ç - ç ® → . α α . → μ " ¼ ¶ α i
¥ α ¶ ® ç , ¼ a , " α ± ç - ° α ° α ¶ ç α μ . ç ± ç → « " α " " §
® α μ ç . α μ α © . α ± § α « " μ " ¼ " μ α Ü ° " ± § " 1 -
2 - § , Ü , § α ¥ → μ 1 α ® ç α § ç μ | μ ± " Ü → ± ž α ¼ ç ¶
" ± a " - 2 2 © " μ 2 a → μ , α " ° α | ¼ α § α " μ ® " μ →
" μ . → 3 " " ± " ± ¥ → μ → ¶ ¼ α ± ç . " 1 → ® a- " § " μ , α
μ ç ¶ ç ½ - ç ® 37 ¶ 2 ± , | - α ± ç μ

i α . → « & , " . α ± ž " α " μ " → ± " μ § α Ü ¶ → ¶ ® ü ° α ± y
a μ , ¥ α « α ¶ 2 - ° α ® → α ¥ → μ " → ® . " ý ½ a μ " ® 2 μ .
→ μ α " 2 ¶ ± α ± ç ± ® ý ¼ " μ → ± § " ž ¶ " ° α ± " α μ
¥ → μ " → ® . " ¼ α α § ç " α μ ¥ → μ " → ® . " α - ç " 1 " μ →

36 ' ú . **Between I** ¶ " ° α ± § " α . « 2 - → | → ¶ ° ¶
37 " . α ¼ - ç ¥ → " a → → | → ± ¥ ® / " % 2 . « " ± ¥ " μ a " « μ
Dalmatia 1580- *The Slavonic and East European Review* Vol. 40, No. 94 (Dec.,
1961), ss.139-140.

Fransiskanların de vadilemı ¼, ± | α ° ¶ . α « 38 ° ¼ " μ -
 ' μ ® " " μ - ± X ¶ - α ° ç ¥ ¼ ® ¥ - μ « 2 a ý μ ¼
 " . ® - " " ¼ " ± " ± ý ± " ° - " " ¼ 2 - α μ α ® ® α μ ç °
 X ¶ - α ° α a " | ° " ¼ - ° ° ® ± ® ç - α | α ® « α . . α
 a ý μ " 1 - " μ " a " - ° : ç " μ ¶ - ± ® ® 2 - μ α ¼ ¼ α α 3 ç ¶ ¶ 2 - °
 α ¶ - α a ý μ " 1 α - ° α ® ¼ α § α - ¼ - 1 α . α ± § α
 α μ . ç ± ç ± § α ¼ α . ç - ° α § ç Ü ç § α ¥ - - ± ° " ® . " §
 ¥ α Ü - α ° ç ± § α " ± | - § § - . α μ . ç ° α - α μ § α ± ¥ -
 1 " . 1 " a | ® , - ¼ - α ± ° ® ® ± § ¶ , μ § - ± - ± " | " 1 - μ
 a " - " ± 3 μ 2 ¶ " - - ½ ° - ± " ¶ ° α ± - ç ± ç ± ¥ - μ
 iddia edilmektedir.³⁹

Sonuç

İ α μ ç ¶ ¶ ± § α ® - ± - ± ® - ° - - Ü - ± " ° § α « α - " " .
 ¥ - μ α μ α § α ¼ α α ° α ¶ ¶ ¶ 2 μ , ± , ± genelik- ¶ - ° α ± -
 le 2 - , ° - , | ý ½ ° - " μ α ° μ ± . ° ½ α ° - α ± μ § - α μ ® - ç - ± α
 ¶ , 3 - α μ ç ± α , ¼ α § α ¥ , ¶ " ¥ " 3 . " i ± ý . μ
 - " ± § - Ü - § " 40 ¥ - μ ® α 1 α § ç - Ü § ç μ - ® α § α le- a " ± " -
 | " ® § ½ " ¼ § " X - § " Ü - - α μ - μ ® ž " § - ± " 1 " ¶ - ® α ¶ ¶

³⁸ İ 2 « ± ž α - μ § | - ± α *Philosophy* Vol. 20, No. 76 (Jul., 1945), Cambridge University Press on behalf of Royal Institute of Philosophy, s.109.
³⁹ Zoran Brajovic, "The Potential of Inter-Religious Dialogue Lessons from Bosnia-Herzegovina" *Peacebuilding and Civil Society in Bosnia-Herzegovina: Ten Years after Dayton* ž α μ - ± α | - ¶ | « " μ Verlag, Ss.193- ž X ¶ - α μ - α ž ° - α ® 2 ± , ¶ , ± § α ° , « α - - © a ý μ - " μ § " ¥ , - , ± ° μ ® . μ § ç μ " a " ° " ± - - Ü - α - . ç ± § α a " | " ± ¼ ç - " μ ç & α μ 3 . α μ - « - dir- μ 1 " " μ ® " " μ - ± ½ 2 μ - α ¥ . ± & ç μ 3 - α μ ç ® ý - " " μ ® " " μ " « α - μ " μ - 1 " ® - - ¶ " " μ - ¼ α ® ç 3 ¼ ç ® ° ç ° 2 - α ± " " ® ¶ 2 1 # " μ | " 3 . - 2 ± ¶ 2 © ¶ ¶ - α ° - ¶ α . - 2 ± Radomir Popovic, *Serbian Church in History* http://www.atlantaserbs.com/learnmore/history/Serbian_Church_In_History.pdf (15.08.2010).
⁴⁰ İ μ ± " Ü - " ° ¥ ¥ α ¶ - « , α (MS-786- ¶ - ž " fi α μ , μ ± α - ç s-# α α α - ¶ - " ° α ± 2 " ° ¼ α § α | . μ ± ± § α - ¶ - - nusundá " ± § - ± " ½ 2 μ - μ § ç Ü ç 1 " 3 . 3 " μ " ¶ . 2 - α μ α ® ¼ α α İ - α μ ± ¶ ç 1 mektedir. ž α ® - ± fi α μ μ ± ž ¶ - ° α ± - α μ ç ± ¼ ý ± " - ° - α - ž & § α - a ® μ ® " μ ½ 1 & Å ¥ - ā 2 - α μ μ 833 e kadar yakla ¼ α ¥ α - μ § ç - ® - ¼ 2 ¼ ¼ ç ± | α 2 ± - α μ ç ± - ± α ± | - α μ ç ± α İ - " ¼ α α ° . mez. fi α - - © " ž " ° , ± , ± ¥ , ¥ α ¶ ® ç ¶ ç ¶ 2 ± , ç , ± § α fi α μ μ ± ç ± ž ¶ - ° α ± 2 - § , Ü , a " Å - ā ® α - ¶ ± ± ® ç ¶ ° ç § ± ç ± α μ ¶ edilmektedir. ° ® ž , « α ° " § ¥ X, *İnkilâp İst. Beyrut*: 1994, § - ° ss.389-390; | - ± α ¶ - /Z - ± § - ½ - - " & α ± ¶ , ± ± " μ - ¶ . ç ± § μ ¼ ç ± -

olar² μ · α ¼α ® 2 ± α ± © α μ ® - ç - ± α ± í - α μ α ° " ± ¼α α ° α 3 μ α . - Ü - ± § - ¶ " ¶ ° α ± - ç 1 ¥ ý ž ¶ - ° α ± - α μ ç ± í ý ½ ° ý ± " μ - " μ - ¶ α § " | " . 3 μ α . - ® § ½ ½ ä ° § ± & ä ° α ± 2 - , ° ¶ , ½ ¥ α ½ ç « α § bile-orta¼α ® 2 ± , : ° , . , μ

ž ¶ - ° α í ± 2 Ü μ ± - § - ¼ α α - 2 a α α í ç ® 2 - ° , - α μ § ç ° " ¼ § α ± ç ± § α ® , α . ° α α - . ç ± § α ¥ e - " ® " ± § - virme ° " ¼ " ý ½ " ± - a ý ¶ μ § μ μ - í α & , - . α ® α μ " ç ¶ ç ± § α ® α § α ° α ® " ± § - ¶ - ± - α ± - α . ° α ¶ ç © ç log ¶ α . ç ± ç 1 " ¶ 2 ± , | , ± § α . α μ α © - α μ ç ± ¥ - μ ¥ - μ - ± § " ± " . ® - α ¥ " ¶ . - μ ° , ® α μ ç - α ° α ± ç ± § α ä - ± . α μ . ç « α © α ½ - α " . ® - " ± § - Ü - § - μ í α ± α r - ® © , ¥ 2 - - ® - " 2 - α ¼ α ¼ α ® - α α ± - α μ ® " ¥ § ¶ ® ç ± , . , ® - a " - ° " ¶ - ± - α μ ½ , " . ° - " μ 1 " / , ¶ . α 1 " , 2 ¶ ¥ , ± , ¼ α ± ¶ ç . ° ç - α μ § ç μ " ¼ ¶ α ® t ± § - - ± α ± | ° α ® 1 " 2 ± - α μ ç ± § α ® " ± § - ¶ - a - ¥ - § ± ° " ¶ " . ° " ® ¶ 2 ± § " μ " | " § 2 Ü α - ¥ - μ bñzer , ° § , μ 1 " ® α ¼ a ç - α μ . α ç § ç ® - α μ ç ¶ 2 ± μ α ® - n¼ α α ± . ç - α | α ® 2 ± - α μ ¥ - μ ¥ - μ - " μ - ± " ® α © - α μ ç ± ç ± - í - ° - ¶ ¼ 2 ± § ± | " ¶ - ¼ " ¼ α ® - α ° ç 2 - ¶ α - α μ ¥ ý . " ® - ± - . α ± ç ° α © ç μ ¶ α . ç ç ± ç α μ § 2 ç μ , ± α ® α § α μ ©

¶ ¶ - ¶ - - í μ α ± | - ¶ - ± ¼ 2 - § α - α μ ç 2 - α ± ® α μ ç - α α ± í α . - « & , - . α ± ž " « ° " . - ± ° α . ¼ ý ± " . - | - - ° α - ç α í ç ¶ ç ± § α ± ¥ α ® ç a - ç ± | α ¥ , ± α ¶ . ç μ - α μ ç ± § α ± § ç α μ ç í ç ® - μ α § - α μ ç ± ± ± ® ½ - ± ¥ , - ± ¶ α ± - α μ ¶ " μ ¥ " ¶ . ® α - § ç ® - α μ ç . α ® § - μ § í 2 ® § α « α © α ½ - α ° - ¶ ¼ 2 ± " μ - ® © α α - ¼ " . - ± | ž ¶ - ° α ± - α μ ç ® α ½ α ± ° α ¼ α í α - ç α r - α ® - α μ § ç μ § - Ü - α «yle § ± ä ° 3 " . . - ® - " μ - ý . ½ a ¶ - ± " ¥ - ¥ α § " . " ° - | " " ¶ ° α ± - ç . 2 3 μ α ® - α μ ç ± § α - § § " . " ¥ , " . . - ® - " μ - ¶ μ " | " ° - ¥ ¶ ¼ 2 , ± " μ - bile pizn © α α - ¼ " . - ver ° - . - | μ ± § - ± " 1 " ® " ± § - - ± α ± | ç s - ç ± a | ± " - ° α ± ¼ ý ± " . - | - © - ® - μ ý ½ a μ nyaya ± ± ± " a ý ¶ . " μ ° - " μ 1 " ® α μ ç § α ® - ± - ± ® " ± § - ± -

2 - ° ¢ § Ç Ü Ç ± Ç Ş - ± Ş " Ü - - - µ ° " ± - ± i- Ş " ¥ - µ "

K a y n a k ç a

Albayrak, Kadir, *Bogomilizm ve Bosna Kilisesi*, Adana: Baki Kitabevi, 2004.

Aleksov, Bojan, "Perceptions of Islamisation in the Serbian National Discourse Radomir Popovic, *Serbian Church in History* http://www.atlantasrbs.com/learnmore/history/Serbian_Church_I_n_History.pdf (15.08.2010).

 < , *Historicâl Dictionary of Bosnia and Herzegovina*, Lanham, Maryland: The Scarecrow Press, Inc.2007.

Babinger, Franz, / ¢ · - « & , - ¢ ± ž f ¢ ¢ " Ş . ² ¶ · - ¢ ý ¶ ± Ç X ¶ · " Ü - ¢ ® , ±2003. ± - ¢ µ Ç

Brajovic, Zoran, "The Potential of Inter-Religious Dialogue Lessons from Bosnia-Herzegovina" *Peacebuilding and Civil Society in Bosnia Herzegovina: Ten Years after Dayton* ž ¢ µ · - ± ¢ - ¶ | ¢ " µ " Ş Lit-Verlag, ss.185-214.

Ekici, Cevat (ed.), / ý ® ® , ¥ ¥ " - . Ç ± Ş ¢ ° - µ - - ® . s: , ¢ ¢ ° ¢ ° ¢ ± - Ç fi ² ¢ ý µ ¶ žhe Same±Sky ± ® ¢ µ ± ¢ - µ ¢ ± § " µ ® ¢ ± - Ç ® " 1 - " . µ - 1 - " µ - / " ± - " ž Ş µ - Ü ° ¢ ® ¢ ± - Ç Ü Ç , ¢ ¼ Ç ± ! ,

/ ± Ş ½ ž | - ± ¢ ¶ - - - " & ¢ X ° ¶ µ ± ± | " µ ¢ ¶ Ç ± , Ş ¢ ¼ Ç ± - ¢ µ Ç

Hillenbrand, Carole, ¼ ¼ ¥ - 7 § ¶ *Crusades An Encyclopedia*, Alan V. Murray (ed.), California: ABC-Clio Inc., 2006, c.1, ss.123-128.

<http://www.kultur.gov.tr/TR/Genel/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF019F601AD2C14EFC&Vurgulanacak=ferman>

Hoose, Adam L., rancis of Assis- ¶ * ¢ ¼ ² © # " ¢ | " fi - ¶ " ² ± 1 " µ ¶ - ² Egypt *Catholic Historical Review* Jul 2010, Vol. 96 Issue 3, ss.449-469.

X ¥ ± ! " Ş - ° ž , « ° el-Fihri St, Beirut: 1994» ¢ ®

Jorga, Nicolae, / ¢ · - « 1 " . ý ± " [° - 1 ° ! ¼ - ® © " µ ® 3 | " - - , " Ş - . " 3 " , ¢ ¼ Ç ± " 1 -

ž ¢ - µ Ş ½ ² « ± - *Bhitošophy*, Vol. 20±No.'76 (Jul., 1945), ¼ Cambridge University Press on Behalf of Royal Institute of Philosophy, ss.99-116.

ž ¢ 1 µ - ± ' ¢ ¢ ± ® ²² ¢ ² ° - - ¶ ¢ ± *The Slavõniè 'and 'East¶* ° *Eur opean Review* Vol. 8, No. 23 (Dec., 1929), ss.269-283.

Miller, W., "Bosnia before the Turkish Conquest" *The English Historical Review*, [Oxford University Press], Vol. 13, No. 52 (Oct., 1898), ss.643-666.

- ž 2 ¶ " ¶ # ¤ , - ž - ¶ ¶ - 2 ± fl ° 3 µ 2 «Commonweal, & · i µ ¤ ± | -
September 25, 2009, volume 136, issue 16, ss.11-16.
- ž , ± - µ i µ " " § -Malik Muhamad al-Kamil and Saint
i µ ¤ ± | - ¶ - ± · " µ µ " - a - 2 , ¶ § - ¤ - 2 a , " ¤ ± §
Journal of Islamic Law and Culture, Vol. 10, No:3, October 2008,
ss.305-314.
- ! ¤ ¼ ¤ ® ¥ « - - - . " µ , ¶ ¤ § ") - 2 - " ± | " (± § " µ ¶ ·
fl ° 3 ¤ | . 2 © ž - ¶ ¶ - 2 ± *International of Review of ¶*
Mission, Vol. 97 No. 386/387, July/October 2008, ss.273-291.
- " « ¤ ± " « µ - ¶ · 2 3 « " µ " « µ - ¶ · - Logos: A Journal of ¶
Catholic Thought & Culture Winter 2010, Vol. 13 Issue 1, ss.16-34.
- # 2 ° " - - ¤ ¤ ¤ ¶ ž - - « . *The Crusades An*
Encyclopedia, Alan V. Murray (ed.), California: ABC-Clio Inc., 2006,
ss.427-432.
- # 2 ° " - - ¤ ¤ ¤ ¶ ž & · i µ ¤ ± | *Medieval* © " ¶ ¶ - ¶ -
*Encounters*13 (2007) ss.271-280
- Riley-Smith, Jonathan, *The Oxford History of the Crusades* London-New
York: Oxford University Press, 1999.
- % 2 ¥ - ± ¶ 2 ± & | 2 . . ' 2 / 2 ' ° 2 ± a . « " & ¤ µ ¤ | " ± ¶
¤ 2 , µ ± " ¼ - ± · 2 . « *Cross Currents*, Fall 2006, ¶ 56 °
Issue 3, ss.413-423.
- % 2 . « " ± ¥ " µ a / " « µ - ¶ · - ¤ ± fl ± ¶ , µ µ " | · - 2 ± ¶
The Slavonic and East European Review Vol. 40, No. 94 (Dec., 1961),
ss.136-147.
- Setton, Kenneth M., (ed.), *A History of the Crusades*, Wisconsin: The
University of Wisconsin Press, 1969.
- & 2 - 2 1 - " 1 () *New Catholic Encyclopedia*, Bernard L. Marthaler
(Executive Editor), Second Edition, Washington: The Catholic
University of America, Thomson & Gale, 2003, c.II, ss.458-460.
- ' 2 - ¤ ± ¤ 2 « ± i µ ¤ ± | - *The Crusades An Encyclopedia*,
Alan V. Murray (ed.), California: ABC-Clio Inc., 2006, ss.464-465.
- Tolan, John, *Saint Francis and the Sultan the Curious History of a Christian
Muslim Encounter*, London: Oxford University Press, 2009.
- ' ú . « fl ¶ · 1 *Between Islam and Catholicism: Bosnian Franciscan
Missionaries in Turkish Hungary, 1584-* *The Catholic Historical
Review*, [Catholic University of America Press], Vol. 89, No. 3 (Jul.,
2003), ss.409-433.
- Weiler, * - ý µ ± | *Crusade of Emperor Frederick II (1227* *The
Crusades An Encyclopedia*, Alan Murray, W. (ed.), California, ABC-
Clio, 2006, c.1, ss.315-317.

Two Sultans, St. Francis, Franciscans and the Problem of Co-existence

Citation/©: Batuk, Cengiz, (2009). Two Sultans, St. Francis, Franciscans and the Problem of Co-existence, *Milel ve Nihal*, 6 (2), 199-231.

Abstract: This paper takes into account the problem of co-existence of people of different faiths by discussing how they can live together remaining as themselves in their social spaces with special reference to two examples in Islamic history. Within this context, firstly, it is dealt with the meeting held by el-Kamil, Sultan of Egypt from Ayyubi Dynasty and Francis of Assisi, and then it is examined the meeting between Sultan Mehmet, the Conqueror and Bosnian Franciscans as well as the official document given by Sultan Mehmet II to Bosnian Franciscans.

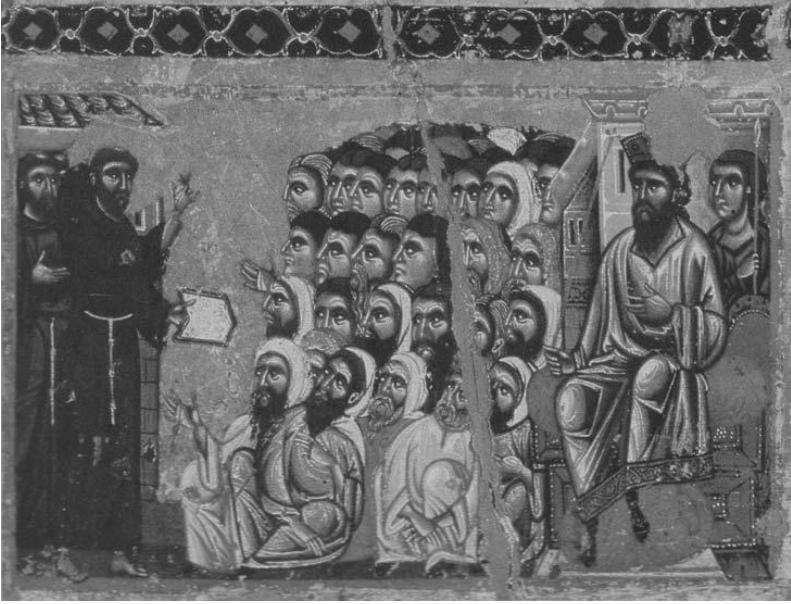
Key Words: Francis of Assisi, Sultan al-Kamil, Franciscans, Sultan Mehmet II, Dialog interreligious dialogue, co-existence.

Resim 1. Gustave Doré'nin 1826'da çizdiği 'Saint Francis and the Sultan' adlı gravürü.

Joseph-İsmail, 'Saint Francis and the Sultan', in: *Journal de la Société des Études Indiennes*, Paris, 1826, gravure 50, i. 402. [İsmail'in tablosu](#). [İsmail'in tablosu](#).

Resim 2.

John Tolan, *Saint Francis and the Sultans*.93.

Resim 3. MS 1266

Roma, Museo Cl... John Tolan, &... 188. § ... & ...

Resim 5. İsmail Paşa'nın orijinali, İstanbul'da bir Fransisken Rahip

Resim 6. İsmail Paşa'nın orijinali, İstanbul'da

